

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski

Olsztyn, dnia ..... 2015 r.

PS-II.431.1.9.2015

Pani Ewa Janik
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Świątkach

11-008 Świątki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świątkach,
- REGON: 004453738,
- NIP: 739-30-29-204,
mieszczącym się w Świątkach, 11-008 Świątki.
(akta kontroli str. 12-14)

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2013 r. do 30 października 2014 r. oraz w czasie jej prowadzenia Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świątkach zarządzała pani Ewa Janik, wyznaczona na stanowisko Kierownika GOPS w Świątkach z dniem 1 marca 2013 r. przez Wójta Gminy Świątki w ramach wewnętrznych przesunięć kadrowych.
(akta kontroli str. 15-16)

Kontrolę prowadzono w obecności kierownika kontrolowanej jednostki przy udziale pracownika zajmującego stanowisko do realizacji świadczeń rodzinnych.
(informacje o zatrudnieniu w okresie objętym kontrolą w aktach kontroli str. 17-19)

Kontrolę przeprowadziła pani Aneta Łapińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (legitymacja służbowa nr 20/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie) na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.973.2015 z dnia 16 września 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.
(akta kontroli str. 1-11)

Termin kontroli: od 21 – 24 września 2015 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 3/2015.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli:

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w tym warunki nabywania prawa, zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń opiekuńczych oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

- okres objęty kontrolą:

od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015, poz. 525) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 114)

Na podstawie ustaleń kontroli (akta kontroli str. 1-135) działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątkach, w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

Ustalenia:

Gmina Świątki jest gminą, którą na dzień 31 grudnia 2014 r. zamieszkiwało 4.207 mieszkańców (*akta kontroli str. 20*). Ze sprawozdań finansowo-rzeczowych (*akta kontroli str. 35 i str. 50, str. 32 i str. 47, str. 31 i str. 46, str. 52; sprawozdania dostępne także w Oddziale budżetu, planowania i analiz Wydziału Polityki Społecznej*) dot. realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych wynika, że:

a) w III kwartale 2013 r.

- świadczenia rodzinne pobierało 315 rodzin,
- wydano 107 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych,
- ogółem na wypłatę świadczeń rodzinnych wraz ze składkami społecznymi wydatkowano kwotę 332.036,00 zł,
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 wyniosły 7.049,00 zł,

b) w III kwartale 2014 r.

- świadczenia rodzinne pobierało 305 rodzin,
- wydano 122 decyzje w sprawach świadczeń rodzinnych,
- ogółem na wypłatę świadczeń rodzinnych wraz ze składkami społecznymi wydatkowano kwotę 305.813,00 zł,
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 wyniosły 6.953,00 zł.

Z analizy powyższych danych wynikają następujące wnioski:

- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne na koniec III kwartału 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 10, tj. o 3,17 %,
- kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne na koniec III kwartału 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 26.223,00 zł, tj. 7,89 %,
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 w III kwartale 2014 r. zmniejszyły się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 2.182,00 zł, tj. o 1,27 %.

Na podstawie informacji otrzymanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świątkach ustalono, że w III kwartale 2013 r. na kontrolowane rodzaje świadczeń wypłacono w sumie **82.976,00 zł**, w tym na:

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka 5.000,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne 53.091,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne 22.320,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze 2.565,00 zł,

natomiast w III kwartale 2014 r. na te same świadczenia wypłacono **84.756,00 zł** i tak:

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka 6.000,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne 50.796,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne 26.400,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze 1.560,00 zł.

(akta kontroli str. 51)

Jak widać z powyższego na koniec III kwartału 2014 r. w stosunku do III kwartału 2013 r. zmniejszyła się ogólna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne. Jednocześnie w analogicznym okresie zwiększyła się kwota wydatkowana na świadczenia poddane kontroli. Wzrost wydatków spowodowany był:

- większą ilością wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- podwyższeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

(akta kontroli str. 52)

Na podstawie zakresu czynności, a także informacji na temat wynagrodzeń pracownika realizującego kontrolowane zadania, przedstawionych przez Kierownika GOPS w Świątkach ustalono, że osoba pobierająca wynagrodzenie:

- w 2013 r. finansowane w 100 % z dotacji pochodzącej z rozdziału 85212, przekazanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,
- w 2014 r. finansowane w 89 % z dotacji pochodzącej z rozdziału 85212, przekazanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, a w 11 % z środków własnych, realizowała zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

(akta kontroli str. 17, str. 18-19; str. 31 tab. F, pkt 6; str. 46 tab. F, pkt 6)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

W Gminie Świątki organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Świątki. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 20, ust.3 wspomnianej ustawy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach w oparciu o uprawnienia wydane w drodze następujących aktów:

- Zarządzenia Nr 7 Wójta Gminy Świątki z dnia 1 marca 2013 r.,
- Zarządzenia Nr 25/2011 Wójta Gminy Świątki z dnia 15 czerwca 2011 r.,

(akta kontroli str. 53-54)

Swoją działalność GOPS wykonuje na podstawie Statutu, przyjętego w drodze Uchwały Nr XXXVI/229/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 9 listopada 2010 r. oraz zmienianego:

- Uchwałą Nr XIV/107/2012 Rady Gminy Świątki z dnia 25 kwietnia 2012,
- Uchwałą Nr XXVIII/254/2014 Rady Gminy Świątki z dnia 26 marca 2014.

(akta kontroli str. 55-63)

W paragrafie 2 pkt 8 i pkt 9 oraz paragrafie 11 pkt 25 i pkt 26 Statutu zawarto zapisy dotyczące zarówno podstawy prawnej jak też zadań Ośrodka m.in. z zakresu realizacji świadczeń rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli str. 59, str. 61)

Organizację pracy oraz zakres obowiązków dla poszczególnych stanowisk pracy określa Regulamin Organizacyjny jednostki wprowadzony:

- Zarządzeniem Nr 3 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątkach z dnia 10 marca 2014 r.

(akta kontroli str. 64-82)

Zgodnie z paragrafem 22 ww. Regulaminu oraz informacją na temat przyjęć klientów, kierownik kontrolowanej jednostki przyjmuje zainteresowanych w godzinach pracy GOPS. Informacja na temat przyjęć klientów zamieszczona jest na tablicy ogłoszeń Ośrodka, a także na jego stronie internetowej.

(akta kontroli str. 80, str. 83)

Kontrolującej przedstawiono rejestr skarg. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga z zakresu oceny realizacji przez samorząd terytorialny zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 84)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą.

GOPS mieści się w budynku Urzędu Gminy, którego administratorem jest Wójt Gminy Świątki.

Na półpiętrze budynku wyodrębniono pokój dla pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Stanowiska pracy wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy. Znajdują się w nim też zabezpieczone szafy aktowe z dokumentacją.

Na dzień rozpoczęcia kontroli obsługą klientów w zakresie świadczeń rodzinnych zajmował się jeden pracownik. Realizacja zadań objętych kontrolą wiąże się z przyjmowaniem dużej ilości klientów, a prowadzone sprawy przez pracowników mają często charakter osobisty, toteż wymagają one zachowania poufności i intymności, co warunki lokalowe w GOPS, w ocenie kontrolującej umożliwiają.

W budynku nie usunięto barier architektonicznych.

(akta kontroli str. 20)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń przyjmowane są bezpośrednio u pracownika merytorycznego w siedzibie GOPS. Tam też opatruje się je datą wpływu, a następnie nadaje numerację zgodną z prowadzoną ewidencją.

Osoby zainteresowane, zgłaszające się osobiście po wnioski o ustalenie prawa do świadczeń informowane są o wymogach formalnych, jakie należy spełnić, aby świadczenia uzyskać.

Pracownik dokonuje weryfikacji wniosków wraz z załącznikami, a następnie wydaje projekty decyzji administracyjnych, które są przedkładane osobie upoważnionej do ich podpisu. Decyzje wysyłane są za pośrednictwem Poczty Polskiej listem poleconym albo za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W celu minimalizowania kosztów obsługi zadania, pracownicy Ośrodka informują klientów o możliwości osobistego odbioru decyzji; część świadczeniobiorców osobiście kwituje ich odbiór. Korespondencja przychodząca i wychodząca na zewnątrz składana jest w sekretariacie Ośrodka, tam rejestrowana oraz dekretowana.

Wnioski o ustalenie świadczeń (często z kilku kolejnych okresów zasiłkowych) wraz z wymaganymi załącznikami, decyzje administracyjne oraz inne pisemne informacje, niezbędne w indywidualnych sprawach zgromadzone są w teczkach osobowych, w których powyższą dokumentację poukładano w porządku chronologicznym. Każda z teczek jest podpisana imieniem i nazwiskiem klienta, którego dotyczy sprawa i umieszczona w zabezpieczonych szafach aktowych wg kolejności alfabetycznej.

(akta kontroli str. 85, str. 86, str. 87)

Pracownik realizujący świadczenia rodzinne prowadzi na swoim stanowisku:

- Spis spraw: zasiłki rodzinne z dodatkami,
- Spis spraw: zasiłki pielęgnacyjne,
- Spis spraw: świadczenia opiekuńcze,
- Odwołania,
- Zaświadczenia,
- Sprawozdania
- inne

(akta kontroli str. 88)

W kontrolowanym okresie, tj. od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r. pracownicy kontrolowanej jednostki zgodnie z załączonymi certyfikatami uczestniczyli w szkoleniach ściśle związanych z podwyższaniem stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanym stanowisku:

- „Świadczenia rodzinne w roku 2014 – nowa ustawa”,
- „Fundusz alimentacyjny 2014 – aktualne problemy”,
- „Świadczenia rodzinne aktualne problemy”

(akta kontroli str. 89-91)

Z przedstawionej kontrolerowi dokumentacji wynika, że GOPS podpisał umowę z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie na świadczenie usług serwisowych, w tym również udzielanie niezbędnych konsultacji wg zasad świadczenia usług serwisowych, dostosowanych do wymagań MPiPS. Umowa obejmuje licencję na korzystanie z systemu Rodzinne. Tym samym w kontrolowanym okresie w GOPS obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym Kierownik GOPS przedstawiła dokumenty, dotyczące m.in. formy regulowania zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(akta kontroli str. 92-106)

W myśl art. 29 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, podmiot realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych może gromadzić i przetwarzać - w zakresie określonym w ustawie - dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy oraz dane osobowe członków ich rodzin.

W związku z powyższym kontrolującej przedstawiono zgłoszenie do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o zarejestrowanie w ogólnokrajowym, jawnym rejestrze danych osobowych, zbioru danych osobowych o nazwie „Świadczenia rodzinne”, „Fundusz alimentacyjny”.

(akta kontroli str. 109-112)

Ustalono, że pracownik merytoryczny posiada imienne upoważnienia Kierownika GOPS do przetwarzania danych osobowych.

(akta kontroli str. 107-108)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolująca określiła, że kontroli poddanych będzie 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 15 postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia uprawnień do świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego (w tym maksymalnie 5 postępowań administracyjnych dotyczących specjalnego zasiłku opiekuńczego),
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną, w okresie objętym kontrolą, mniejszej ilości postępowań z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość postępowań administracyjnych poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych, ww. zakresów prowadzonych postępowań do liczby ogólnej minimum 35 postępowań.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach przyjął **87** wniosków, związane z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **37** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- **31** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego,
- **11** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,
- **8** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W związku z przyjęciem powyższych wniosków wszczęto postępowania administracyjne, które zakończyły się wydaniem decyzji, w tym:

- 1 odmownej dotyczącej przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego w związku z niespełnieniem warunku rezygnacji z zatrudnienia.

(akta kontroli str. 113-114)

W kontrolowanym okresie prowadzono też postępowanie w zakresie nienależnie pobranych świadczeń opiekuńczych – zasiłek pielęgnacyjny. Powodem uznania świadczeń jako nienależnie pobranych było pobieranie zasiłku pielęgnacyjnego przy jednoczesnym uzyskaniu prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

(akta kontroli str. 115)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wydano **52** decyzje.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego, w tym 1 postępowanie dotyczące nienależnie pobranych świadczeń,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 5 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, w tym 1 związane z odmową świadczenia.

(akta kontroli str. 116-119)

Do kontrolowanych akt z powyższego zakresu nie wniesiono uwag.

W zakresie zasadności opłacania bądź nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne analizie poddano akta:

- 3 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne w miesiącu lipcu 2013 r.,

(akta kontroli str. 121, str. 122-124)

- 5 osób, w tym 3 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz 2 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy w miesiącach: listopad 2013 r., luty 2014 r., sierpień 2014 r.

(akta kontroli str. 121, str. 125-134)

Analiza spraw wykazała, że za osoby pobierające wspomniane świadczenia opiekuńcze GOPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, a także w przypadku braku tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego składki na ubezpieczenie zdrowotne. O fakcie opłacania składek klienti dowiadawali się z uzasadnienia decyzji administracyjnej. Z pisemnej informacji kierownika kontrolowanej jednostki wynika też, że ubezpieczonym, dla których płatnikiem składek był GOPS w Świątkach przekazywano roczne raporty RMUA.

(akta kontroli str. 120)

Do kontrolowanych akt z powyższego zakresu nie wniesiono uwag.

W trakcie działań kontrolnych ustalono, że wypłata przyznanych świadczeń dokonywana jest na rachunek bankowy klienta lub w kasie Warmińskiego Banku Spółdzielczego w Świątkach. Z pisemnej informacji Kierownika Ośrodka wynika, że wypłata na rachunek bankowy stanowi 85% wszystkich wypłat.

(akta kontroli str. 141)

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, że w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Grażyna Klugę
GRAJZYNA KLUGĘ
WICEMAJOROWA